

Research Paper

Spatial Analysis and Pathology of the Government's employment Policies in Khuzestan with an emphasis on the Plan of early return Enterprises from 2004-2012

Aziz Abbaspour ^a, Nader Houshmandyar ^{b*}, Alireza Soltani ^c, Mahboubeh Paknia ^d

^a. PhD student, Department of Political Science, Central Tehran Branch, Islamic Azad University, Tehran, Iran.

^b. Assistant Professor, Department of Political Science, Central Tehran Branch, Islamic Azad University, Tehran, Iran

^c. Assistant Professor, Political Science Department, Central Tehran Branch, Islamic Azad University, Tehran, Iran

^d. Assistant Professor, Department of Political Science, Central Tehran Branch, Islamic Azad University, Tehran, Iran

ARTICLE INFO

Keywords:

Khuzestan, early profitable enterprises, job creation, success, social pathology

ABSTRACT

In the law of the fourth development plan, the government approved the executive regulation for the development of small, quick-yielding economic enterprises and entrepreneurs in order to solve the problem of unemployment and create employment. The said plan started its activity in 2014 and now it has been almost a decade since the activity of this plan. Therefore, in order to investigate how the implementation of the mentioned plan works, this research has tried to analyze the key factors in the success and failure of the government's employment policies in Khuzestan province (high-yielding enterprises) between 2004-2012; In this regard, the question arises that how are the government's employment policies in Khuzestan province, the key factors of its success and failure ranked and analyzed? The data analysis method was obtained using descriptive and inferential statistics; And in order to determine the distribution of data in the statistical population, the Kolmogorov-Smirnov test was used, and appropriate statistical tests were used in the SPSS and LISLER software environment to confirm or reject the hypotheses. The research results show that all four factors with environmental, psychological, organizational and operational priorities have a significant effect. In fact, the lack of systematic planning and policy-making in accordance with the needs of the province, the weakness and inefficiency of the monitoring system in the executive field, has caused, in a macro view, executive-organizational, executive-environmental, executive-operational and executive-psychological factors. It has a significant impact on the success and failure of the plan of high-yield enterprises in the executive area of Khuzestan province.

Citation: Abbaspour, A., Houshmandyar, N., Soltani, A., & Paknia, M. (2023). Pathology of the government's employment policies in Khuzestan province with an emphasis on the plan of early return enterprises in 1384-1391 in line with regional planning and sustainable development.. Geography (Regional Planning), 13(50), 258-267.

[http://doi.org/10.22034/jgeoq.2023.225565.2410](https://doi.org/10.22034/jgeoq.2023.225565.2410)

* . Corresponding author (Email: nader.houshmandyar@gmail.com)

Copyright © 2023 The Authors. Published by Qeshm Institute. This is an open access article under the CC BY license (<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>).

Extended Abstract

Introduction

In the competitive, market-based world, which is associated with rapid and accelerated developments and changes in the international environment and the transition from a traditional society to an industrial society, as well as a national economy to a global economy, entrepreneurship and employment development are mentioned as the engine of economic development, which can cause growth, economic development and increase productivity, especially creating employment. Employment challenges with the issue of work and unemployment are not only one of the social issues of the day in the country, especially in the border provinces; But considering the rate of population growth in the past few decades, especially after the Islamic Revolution of Iran, it can be considered as the most important social challenge for the next few decades. Undoubtedly, creating jobs and providing job opportunities for many unemployed people is one of the main concerns of the Islamic Republic of Iran's policy makers and agents, regardless of any political orientation. According to the statistics recorded in the Iranian Statistics Center, every year on average more than one million job seekers enter the market and this is the time when only 400 to 500 thousand people can create job opportunities. As a result, every year we see an increase in the number of unemployed people in Iran. Therefore, in this regard, the pathology of the development and planning of the government's employment policies in Khuzestan province has been addressed with an emphasis on high-yield enterprises.

Methodology

According to the purpose, the current research is of applied and descriptive type of survey. In terms of time, data and information that can be analyzed, the research has considered a period from 2004 to 2012 for data collection. Also, according to the topic of the research, the spatial scope of the research includes all executive bodies and fast-yielding enterprises in Khuzestan province, and thematically, the emphasis of the research is to examine the

pathology of the government's employment creation policies in Khuzestan province, with an emphasis on the plan of fast-growing enterprises. It is efficiency. In this regard, the statistical population of the research is all managers related to the plan of high-yield enterprises, including executive, financial, etc. managers. The sample size is equal to 160 people.

Results and discussion

The measurement model for the first order shows that all the obtained coefficients are significant; Because the significance test value of each of them is greater than the number 2 and smaller than the number -2. According to the above output results, the structural compatibility of the questionnaire is confirmed and it shows that the questions were appropriate for executive-organizational, executive-environmental, executive-operational and executive-psychological indicators. The significant level of the effect of psychological factors on the success and failure of the government's employment policies in Khuzestan province is equal to (8.97), which is greater than the value of (1.96) and shows that the effect of psychological factors on the success and failure at the level Confidence (95%) is significant. Also, the significant level of the effect of operational factors on the success and failure of the government's employment policies in Khuzestan province is equal to (8.94), which is greater than the value of (1.96) and shows that the effect of operational factors on the success and Failure is significant at the confidence level (95%).

Conclusion

Policy-making in the field of entrepreneurship of fast-yielding companies is important to investigate, for example, in Iran; Also, in this regard, in Iran, with the implementation of Article 44, the space for the activities of entrepreneurs has become more favorable and the by-laws for the development of small and quick-yielding enterprises and entrepreneurs have been approved. Agriculture, industry and mining are active and since they have to reach exploitation within 12 to 14 months at

most, they are called fast-yielding. Therefore, according to the above regulations, the government is trying to expand these enterprises by granting facilities and assigning credits. And in line with its importance, measures have been taken throughout the cities of Iran to fight unemployment and create employment; But since it always causes deviations, it has also been criticized, for example, some people point to the inefficiency of this system and believe that it causes an increase in liquidity and an increase in inflation, which not only does not cause production in the country, but is also unproductive and causes losses.

Keywords: Khuzestan, early profitable enterprises, job creation, success, social pathology.

Funding

There is no funding support.

Authors' Contribution

Authors contributed equally to the conceptualization and writing of the article. All of the authors approved the content of the manuscript and agreed on all aspects of the work declaration of competing interest none.

Conflict of Interest

Authors declared no conflict of interest.

Acknowledgments

We are grateful to all the scientific consultants of this paper.

آمایش و آسیب‌شناسی سیاست‌های اشتغال‌زایی دولت در استان خوزستان با تأکید بر طرح

بنگاه‌های زود بازده در سال‌های ۱۳۹۱-۱۳۸۴

عزیز عباس پور - دانشجوی دکتری، گروه علوم سیاسی، واحد تهران مرکزی، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران

نادر هوشمندیار^۱ - استادیار گروه علوم سیاسی، واحد تهران مرکزی، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران

علیرضا سلطانی - استادیار، گروه علوم سیاسی، واحد تهران مرکزی، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران

محبوبه پاک نیا - استادیار، گروه علوم سیاسی، واحد تهران مرکزی، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران

چکیده

اطلاعات مقاله

در قانون برنامه چهارم توسعه، دولت برای مشکل بیکاری و ایجاد اشتغال، آین‌نامه اجرایی گسترش بنگاه‌های اقتصادی کوچک زودبازده و کارآفرین را تصویب کرد. طرح مذکور از سال ۱۳۸۴ فعالیت خود را آغاز نموده و اکنون تزدیک به حدود یک دهه است که از فعالیت این طرح می‌گذرد. بنابراین، برای بررسی چگونگی عملکرد اجرای طرح مذکور، این پژوهش کوشیده که به آسیب‌شناسی عوامل کلیدی در موقفيت و شکست سیاست‌های اشتغال‌زایی دولت در استان خوزستان(بنگاه‌های زود بازده) در فاصله سال‌های ۱۳۹۱-۱۳۸۴ پیردازد؛ در این راستا این پرسش مطرح که سیاست‌های اشتغال‌زایی دولت در استان خوزستان، عوامل کلیدی موقفيت و شکست آن چگونه رتبه بندی و آسیب‌شناسی شده است؟ روش تجزیه و تحلیل داده‌ها و با استفاده از آمار توصیفی و استنباطی کسب شده است؛ و به جهت تعیین توزیع داده‌ها در جامعه آماری از آزمون کولموگروف-اسمیرنوف بهره برده و برای تائید یا رد فرضیات نیز از آزمون‌های آماری مناسب در محیط نرم‌افزار LISLER و SPSS استفاده شده است. نتایج پژوهش نشان می‌دهد که هر چهار عامل با اولویت‌بندی محیطی، روانشناختی، سازمانی و عملیاتی تأثیری معنادار دارند. در واقع، عدم برنامه‌ریزی سیستمی و سیاست‌گذاری منطبق با نیازهای استان، ضعف و ناکارآمدی سیستم نظارت در حوزه اجرایی، سبب شده است تا در یک نگاه کلان، عوامل اجرایی-سازمانی، اجرایی-محیطی، اجرایی-عملیاتی و اجرایی-روانشناختی بر موقفيت و شکست طرح بنگاه‌های زودبازده در حوزه اجرایی استان خوزستان تأثیر معناداری داشته باشد.

واژگان کلیدی:

خوزستان، بنگاه‌های زودبازده، اشتغال‌زایی، موقفيت، آسیب‌شناسی اجتماعی

استناد: عباس پور، عزیز، هوشمندیار، نادر، سلطانی، علیرضا، & پاک نیا، محبوبه. (۱۴۰۲). آسیب‌شناسی سیاست‌های اشتغال‌زایی دولت در استان خوزستان با تأکید بر طرح بنگاه‌های زود بازده در سال‌های ۱۳۹۱-۱۳۸۴ در راستای برنامه ریزی منطقه‌ای و توسعه پایدار. *فصلنامه جغرافیا (برنامه ریزی منطقه‌ای)*, ۱۳(۵۰)، ۲۶۷-۲۵۸.

DOI: <http://doi.org/10.22034/jgeoq.2023.225565.2410>

مقدمه

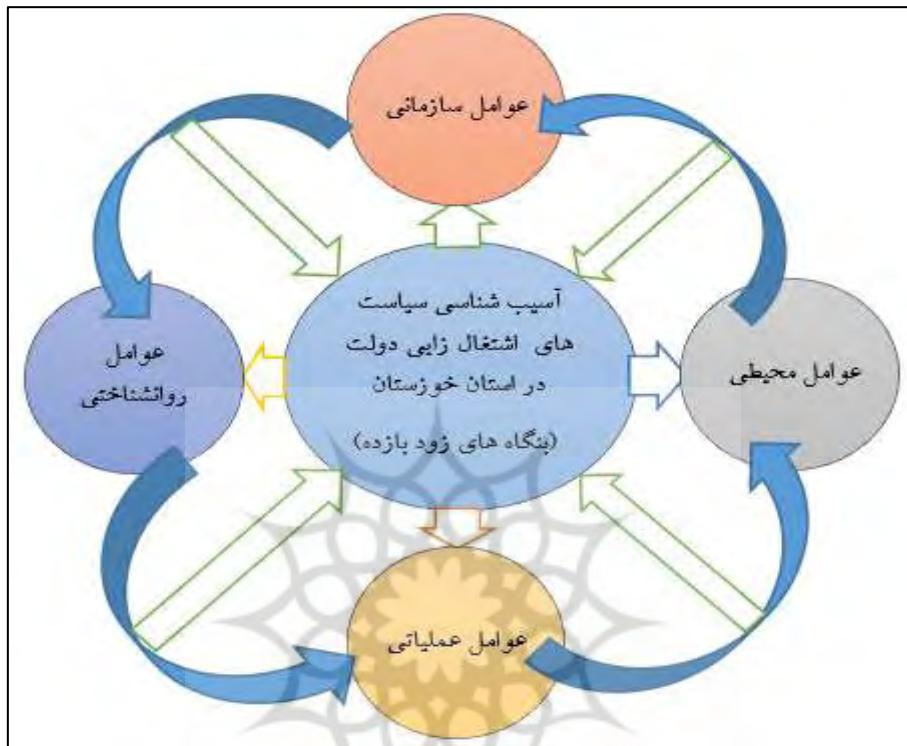
در دنیای رقابتی مبتنی بر بازار دنیای امروزی که با تحولات و تغییرات سریع و شتابان محیط بین الملل و گذار از جامعه سنتی به جامعه صنعتی و نیز اقتصاد ملی به اقتصاد جهانی همراه است، از کارآفرینی و توسعه اشتغال به عنوان موتور توسعه اقتصاد یاد می‌شود که می‌تواند سبب رشد، توسعه اقتصادی و افزایش بهره‌وری به ویژه ایجاد اشتغال شود. چالش‌های اشتغال با موضوع کار و بیکاری نه فقط یکی از مسائل اجتماعی روز در کشور خصوصاً در استان‌های مرزی به شمار می‌آید؛ لیکن با توجه به میزان رشد جمعیت در چند دهه گذشته خصوصاً پس از انقلاب اسلامی ایران، می‌توان آن را مهمترین چالش اجتماعی چند دهه آینده نیز به حساب آورد (بهمنی، ۱۳۸۸: ۲۲). بدون تردید اشتغال‌زایی و فراهم آوردن فرصت‌های شغلی برای خیل افراد قادر شغل از دغدغه‌های اصلی سیاست‌گذاری کلان و کارگزاران جمهوری اسلامی ایران، فارغ از هرگونه گرایش سیاسی است. براساس آمار ثبت شده در مرکز آمار ایران، هر ساله بطور متوسط بالای یک میلیون نفر جویای کار وارد بازار می‌شوند و این در حالی است که فقط برای ۴۰۰ الی ۵۰۰ هزارنفر آنها توان ایجاد فرصت شغلی وجود دارد. در نتیجه هرساله شاهد افزایش آمار جمعیت بیکار کشور خواهیم بود (فغفوری، ۱۳۹۴: ۸۹). در حقیقت امروزه بنگاه‌های کوچک زودبازده در بسیاری از کشورهای جهان به عنوان مهمترین برنامه اجرایی برای دستیابی به توزیع عادلانه درآمد ثروت، ایجاد اشتغال، افزایش بهره‌وری و رشد اقتصادی محسوب شده و با فراهم کردن بستر مناسب برای کارآفرینی و نوآوری، عامل جذب و هدایت سرمایه‌ها در مسیر توسعه اقتصادی کشور به حساب می‌آیند. در حال حاضر سرمایه‌گذاری در اغلب کشورهای دنیا به سمت بنگاه‌های کوچک، متوسط و زودبازده تمایل دارد که توجه به این بنگاه‌ها در شرق آسیا و توفیقات آنها در این راه گواه این مدعاست. در ایران صنایع کوچک ۹۳ درصد کل واحدهای صنعتی کشور را تشکیل می‌دهد؛ که به طور متوسط ۴۵ درصد اشتغال بخش صنعت توسعه بنگاه‌های کوچک ایجاد شده است (بهمنی، ۱۳۸۸: ۵۶). در طبقه‌بندی صنایع براساس معیارهای ترکیبی، صنایع به سه گروه، دستی‌خانگی، صنعتی_کارگاهی و صنایع کارخانه‌ای کوچک (صنایع کوچک‌مقیاس) طبقه‌بندی می‌شود (دبان آستانه، ۱۳۹۱: ۴۱). به عنوان نمونه بنگاه‌های کوچک در بخش صنعت و کشاورزی اغلب شامل صنایع تبدیلی کوچک فرآوری صنعتی، غذایی و صنایع تکمیلی می‌باشد. صنایع تبدیلی کوچک از فرآوری موادخام اولیه و محصولات حاصل می‌شوند (رحیمی، ۱۳۹۰: ۲۸).

سیاست‌گذاری در حوزه کارآفرینی بنگاه‌های زودبازده دارای اهمیت بررسی از جمله در کشور ایران می‌شوند؛ همچنین در این خصوص نیز در کشور با اجرای اصل، ۴۴، فضا برای فعالیت کارآفرینان مساعدتر گشته و آئین‌نامه گسترش بنگاه‌های کوچک و زودبازده و کارآفرین مورد تصویب قرار گرفته است که طبق این آئین نامه، چنین بنگاه‌هایی مشتمل بر کمتر از ۵۰ نفر کارگر و عمدهاً در بخش‌های کشاورزی، صنعت و معدن فعالیت می‌کنند و از آنجا که باید حداقل طی ۱۲ تا ۱۴ ماه به بهره‌برداری برسند زودبازده نام گرفته‌اند به همین جهت دولت مطابق آئین نامه فوق با اعطای تسهیلات و واگذاری اعتبارات سعی در گسترش این بنگاه‌ها دارد. و در راستای اهمیت آن اقداماتی در سراسر شهرهای ایران برای مبارزه با بیکاری و ایجاد اشتغال شده است؛ اما از آنجائی که همیشه انحرافاتی نیز موجب می‌شود، انتقادات نیز بر آن شده مثلاً عده‌ای بر عدم کارائی این سیستم‌اند و عقیده دارند موجب افزایش نقدینگی و افزایش تورم می‌شود که نه تنها موجب تولید در کشور نمی‌شود، بلکه غیر مولد و موجب ضرر و زیان است؛ ولی به هر حال با وجود نظارت دقیق این قابلیت وجود دارد که از این انحرافات کاسته و سعی در افزایش بهره‌وری آن داشته باشند؛ به عنوان نمونه مالزی کشوری است که از این طرح‌های بنگاه‌های زودبازده درصد غلبه بر افزایش میزان بیکاری بوده و برای نظارت دقیق و جلوگیری از انحرافات سرمایه، گروهی را در کشور مسئول این امر کرده است و توانسته تا حدودی بر این مشکل غلبه نماید؛ بنابراین در این راستا به آسیب‌شناسی توسعه و برنامه‌ریزی سیاست‌های اشتغال‌زایی دولت در استان خوزستان با تأکید بر بنگاه‌های زودبازده، پرداخته شده است.

روش تحقیق

تحقیق حاضر بر حسب هدف، از نوع کاربردی است؛ زیرا هدف آن توسعه علمی دانش است. علاوه بر آن به لحاظ طبقه‌بندی نوع تحقیق در این پژوهش، تحقیق توصیفی از نوع پیمایشی می‌باشد. زیرا تصویری از وضعیت موجود ارائه می‌دهد. به همین جهت به سه محدوده زمانی، مکانی و موضوعی توجه شده است؛ که از لحاظ زمانی داده‌ها و اطلاعات قابل تحلیل پژوهش یک دوره از تاریخ ۱۳۸۴ تا ۱۳۹۱ را برای جمع‌آوری داده‌ها در نظر گرفته است. همچنین با توجه به موضوع تحقیق، قلمرو مکانی تحقیق شامل تمام دستگاه اجرایی و بنگاه‌های زودبازده استان خوزستان می‌باشد و به لحاظ موضوعی تأکید پژوهش به بررسی آسیب-

شناسی سیاست‌های اشتغال‌زایی دولت در استان خوزستان با تأکید بر طرح بنگاه‌های زود بازده در سال‌های ۱۳۹۱-۱۳۸۴ است. در همین راستا جامعه آماری تحقیق کلیه مدیران مرتبط با طرح بنگاه‌های زود بازده اعم از مدیران اجرایی، مالی و... می‌باشد. حجم نمونه برابر با ۱۶۰ نفر است. برای رسیدن به این حجم نمونه و بازگشت تعداد مطلوب در مجموع ۱۸۰ پرسشنامه توزیع گردید که در حدود ۱۷۰ پرسشنامه جمع‌آوری شد. پس از حذف پرسشنامه‌های ناقص ۱۶۰ پرسشنامه باقی ماند که مورد تجزیه و تحلیل آماری قرار گرفت. بر همین اساس در تحقیق حاضر برای انتخاب نمونه، از روش نمونه‌گیری تصادفی ساده به روش سیستماتیک استفاده شده است.

شکل ۱. مدل مفهومی پژوهش (منبع: نگارندگان، ۱۴۰۱)

یافته‌ها

تجزیه و تحلیل داده‌ها، فرآیندی چند مرحله‌ای است که طی آن داده‌هایی که از طریق بکارگیری ابزارهای جمع‌آوری در نمونه (جامعه) آماری فراهم آمده‌اند؛ خلاصه، کدبندی و دسته‌بندی... و در نهایت پردازش می‌شوند تا زمینه برقراری انواع تحلیل‌ها و ارتباط‌ها بین این داده‌ها به منظور آزمون فرضیه‌ها فراهم آید. در این فرآیند داده‌ها هم از لحاظ مفهومی و هم از جنبه تجربی پالایش می‌شوند و تکنیک‌های گوناگون آماری نقش پسزایی در استنتاج‌ها و تعمیم‌ها به عهده دارند. به همین جهت بررسی نرمال بودن داده‌ها از آزمون کلوموگروف_اسمیرنف، از آزمون تحلیل عاملی سوالات و مشخص‌سازی عوامل کلیدی هر مولفه و از فن مدل‌یابی معادلات ساختاری جهت بررسی برازش مدل پژوهش با داده‌های جمع‌آوری شده استفاده گردیده است. لذا برای بررسی نرمال بودن توزیع داده‌ها در جامعه آماری از آزمون کلوموگروف اسمیرنف استفاده شد که نتایج حاصله در جدول ۱ مشاهده می‌شود:

$$\begin{cases} H : \text{داده ها نرمال هستند (داده ها از جامعه نرمال آمده اند)} \\ H_1 : \text{داده ها نرمال نیستند (داده ها از جامعه نرمال نیامده اند)} \end{cases}$$

جدول ۱. آزمون نرمالیتی برای متغیر های کیفیت خارجی

متغیر	sig	سطح معنی داری آزمون
عوامل اجرایی_سازمانی	۰.۰۷۸	قبول فرض صفر
عوامل اجرایی_محیطی	۰.۲۳۱	قبول فرض صفر
عوامل اجرایی_عملیاتی	۰.۱۰۴	قبول فرض صفر
عوامل اجرایی_روانشناسی	۰.۷۸۶	قبول فرض صفر

همانطور که مشاهده می شود مقدار خطای تحقیق برای هر تمامی متغیر تحقیق، از مقدار خطای پژوهش (۰.۰۵) بیشتر می باشد؛ بنابراین توزیع داده ها در جامعه آماری نرمال بوده و درنتیجه برای تجزیه و تحلیل داده ها از آمار پارامتریک بهره گرفته خواهد شد. در این بخش، نتایج حاصل از تحلیل عاملی تائیدی هر یک از متغیر های پژوهش توسط نرم افزار LISREL به صورت جداگانه برای هر متغیر آورده شده است. لازم به ذکر است که به منظور کاهش متغیرها و در نظر گرفتن آنها به عنوان یک متغیر مکنون، بار عاملی به دست آمده باید بیشتر از ۵/۰ باشد (مؤمنی و قیومی، ۱۳۹۶) در تحلیل عاملی تائیدی محقق می داند چه سوالی مربوط به چه بعدی است. یعنی در تحلیل عاملی تائیدی مدل مفهومی برای هر یک از مفاهیم یا متغیر های تحقیق وجود دارد. در بررسی هر کدام از مدل ها سوال اساسی این است که آیا این مدل های اندازه گیری مناسب است؟ به عبارت دیگر آیا داده های تحقیق با مدل مفهومی همخوانی دارد یا نه؟

بطور کلی دونوع شاخص برای آزمودن برازش مدل وجود دارد:

۱-شاخص های خوب بودن و ۲-شاخص های بد بودن

شاخص های خوب بودن مانند AGFI ، AGFI ، NFI و ... می باشد که هر چقدر مقدار آنها بیشتر باشد بهتر است. مقدار پیشنهادی برای چنین شاخص هایی ۹/۰ می باشد. همچنین شاخص های بد بودن نیز شامل χ^2/df و RMSEA میباشد که هر چقدر مقدار آنها کمتر باشد مدل دارای برازش بهتری است. حد مجاز χ^2/df عدد ۳ می باشد و حد مجاز ۰/۰۸ RMSEA می باشد. برای پاسخ به پرسش برازش مدل با استی شاخص های خوب بودن و بد بودن به هم χ^2/df ، AGFI. RMSEA یک سری شاخص های LISREL برای سنجش نیکویی برازش مدل تدوین شده ارائه می دهد. در ادامه کلیه شاخص های ذکر شده مورد بررسی قرار می گیرند.

شاخص کای دو (χ^2) : که نشان دهنده میزان آماره کای دو برای مدل است. در واقع این شاخص اختلاف بین مدل و داده ها را نشان می دهد و معیاری برای بد بودن مدل است. لذا هر قدر که میزان آن کمتر باشد، حاکی از اختلاف کمتر بین ماتریس واریانس-کوواریانس نمونه اتخاذ شده و ماتریس واریانس-کوواریانس حاصل از مدل اتخاذ شده بوده و بد بودن مدل را نشان می دهد. لازم به ذکر است که میزان این شاخص تحت تأثیر تعداد نمونه اتخاذ شده قرار می گیرد. در واقع چنانچه حجم نمونه بیشتر از ۲۰۰ شود، این شاخص تمایل زیادی به افزایش دارد. لذا تحلیل برازنده مدل با این شاخص، معمولاً در نمونه های بین ۱۰۰ تا ۲۰۰ قبل انکا است. همچنین بهتر است که این شاخص، با در نظر گرفتن درجه آزادی تفسیر شود.

درجه آزادی (df): این شاخص درجه آزادی مدل را نشان می دهد و نباید کوچک تر از صفر باشد.

نسبت کای دو بر درجه آزادی (χ^2/df): یکی از بهترین شاخص های بررسی نیکویی برازش مدل، بررسی نسبت آماره کای دو بر درجه آزادی که است. البته حد استانداردی برای مناسب بودن میزان این شاخص وجود ندارد. اما بسیاری از اندیشمندان بر این عقیده اند که این شاخص باید کمتر از ۳ باشد. در نهایت حد مناسب بودن باید با تشخیص محقق و بر اساس نوع تحقیق صورت گیرد.

شاخص میانگین مجدد خطاهای مدل (RMSEA): این شاخص براساس خطاهای مدل ساخته شده و همانند شاخص کای دو، معیاری برای بد بودن مدل است. برخی از اندیشمندان بر این عقیده اند که این شاخص باید کمتر از ۰.۰۵ باشد، همچنین برخی دیگر، میزان کمتر از ۰/۱ را مناسب می دانند.

شاخص (GFI) Goodness-of-Fit: این شاخص، معیاری برای سنجش میزان خوب بودن مدل است و میزانی بالاتر از ۰.۹ نشان دهنده مناسب بودن مدل استخراج شده با توجه به داده‌ها است.

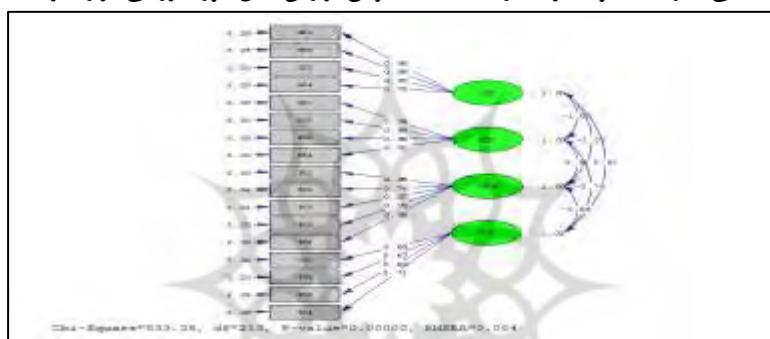
شاخص Adjusted GFI (AGFI): این شاخص، در واقع حالت تطبیق داده شده شاخص GFI با در نظر گرفتن میزان درجه آزادی (df) است و معیار دیگری برای خوب بودن مدل است. چنان‌چه میزان این شاخص بالاتر از ۰/۹ باشد، حاکی از مناسب بودن مدل استخراجی با توجه به داده‌ها است.

شاخص Normed Fit Index (NFI): این شاخص نیز یکی دیگر از شاخص‌ها برای سنجش میزان خوب بودن مدل به دست آمده با توجه به داده‌ها است. چنان‌چه میزان این شاخص بالاتر از ۰/۹ باشد، حاکی از مناسب بودن مدل استخراجی است. (Schumacker & Lomax, 2004)

الف_ تحلیل عاملی تائیدی (مدل اندازه گیری) متغیرهای مکنون

- تحلیل عاملی مرتبه اول: پرسشن اساسی مطرح شده این است که آیا این مدل اندازه گیری برای "سیاست‌های اشتغالزایی دولت در استان خوزستان (بنگاه‌های کوچک) عوامل کلیدی موفقیت و شکست آن چگونه رتبه‌بندی و آسیب‌شناسی شده است؟" و یا به عبارتی روابطی سازه‌ای سوالات و ابعاد مشخص می‌شود برای پاسخ به این

پرسشن باystsی آماره χ^2 و سایر معیارهای مناسب بودن برآش مدل مورد بررسی قرار گیرد.

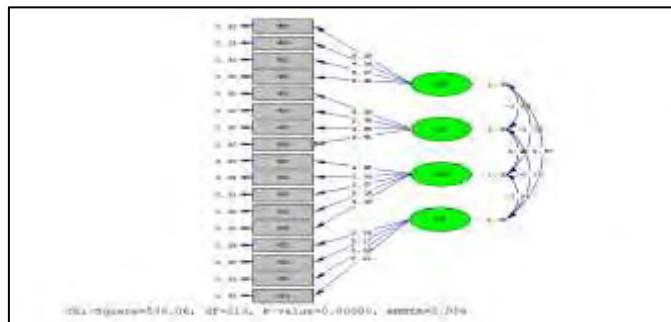
شکل ۱. تخمین استاندارد مدل اندازه گیری با استفاده از تحلیل عاملی

مرتبه اول با توجه به خروجی لیزرل مقدار χ^2 محاسبه شده برابر با ۵۳۳.۰۶ می‌باشد وجود χ^2 پایین نشان دهنده برآش مناسب مدل است. زیرا هر چه مقدار χ^2 کمتر باشد، مدل ارائه شده مدل مناسب‌تری می‌باشد با توجه به نتایج ذیل که از خروجی نرم افزار لیزرل بدست آمده‌اند.

$$\text{df} = ۲۵۵ \quad P\text{-Value} = .۰۰\cdots \quad \text{RMSEA} = .۰۰\cdots \quad \text{Adjusted Goodness of Fit Index (AGFI)} = 0.92 = .۰۰\cdots ۴$$

$$\text{Goodness of Fit Index (GFI)} = .۹۷ \quad \text{df} = ۲۱۳ \quad \chi^2 = ۵۳۷۶$$

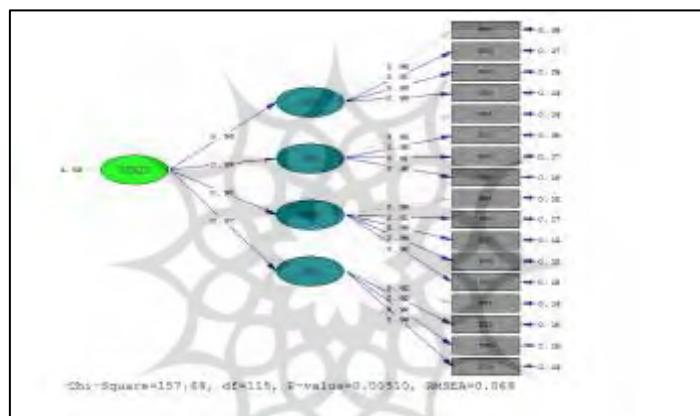
با نگاهی با نتایج خروجی لیزرل قسمت تخمین غیر استاندارد مدل متوجه می‌شویم که مدل اندازه گیری مدل مناسبی است چون که مقدار کای دو آن و مقدار RMSEA آن کم بوده و مقدار AGFI و GFI بیشتر ۹۰ درصد است، خروجی بعدی قسمت معناداری مدل را نشان می‌دهد.

شکل ۲. مدل اندازه‌گیری با استفاده از تحلیل عاملی مرتبه اول در حالت معناداری

مدل اندازه‌گیری برای مرتبه اول نشان می‌دهد که تمامی ضرایب بدست آمده معنادار شده‌اند؛ چراکه مقدار آزمون معناداری تک تک آنها از عدد ۲ بزرگتر و از عدد -۲ کوچکتر است. با توجه به نتایج خروجی بالا به هم روابی سازه‌ای پرسشنامه را تایید می‌کند و نشان می‌دهد سوالات برای شاخص‌های اجرایی-سازمانی، اجرایی-محیطی، اجرایی-عملیاتی و اجرایی-روانشناسی مناسب بوده است.

- تحلیل عاملی مرتبه دوم: در این قسمت مدل اندازه‌گیری بر موفقیت و شکست بنگاه‌های زودبازده با استفاده از تحلیل عاملی مرتبه دوم آورده شده است.

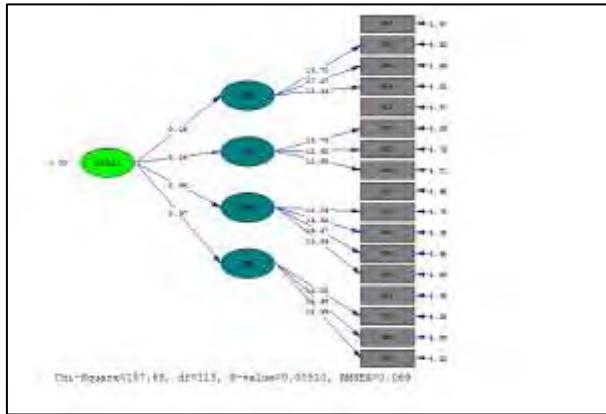

شکل ۳. مدل اندازه‌گیری تحلیل عاملی تاییدی مرتبه دوم در حالت تخمین استاندارد

با توجه به خروجی لیزرل مقدار $\chi^2 = 157.59$ محاسبه شده برابر با ۱۵۷.۵۹ می‌باشد وجود χ^2 پایین نشان دهنده برازش مناسب مدل است. زیرا هر چه مقدار χ^2 کمتر باشد، مدل ارائه شده مدل مناسب‌تری می‌باشد با توجه به نتایج ذیل که از خروجی نرم افزار لیزرل بدست آمده‌اند.

$$\chi^2 = 157.59 \quad df = 115 \quad P\text{-Value} = .000510 \quad RMSEA = .069 \\ .91 \text{ Goodness of Fit Index (GFI)} = \\ .93 \text{ Adjusted Goodness of Fit Index (AGFI)} =$$

با نگاهی با نتایج خروجی لیزرل قسمت تخمین غیر استاندارد مدل متوجه می‌شویم که مدل اندازه‌گیری مدل مناسبی است چون که مقدار کای دو آن و مقدار RMSEA آن کم بوده و مقدار AGFI و GFI بیشتر ۹۰ درصد است. خروجی بعدی قسمت معناداری مدل را نشان می‌دهد.

شکل ۴. مدل اندازه‌گیری با استفاده تحلیل عاملی تاییدی مرتبه دوم در حالت معناداری

مدل اندازه‌گیری مرتبه دوم نشان می‌دهد که تمامی ضرایب بدست آمده معنادار شده‌اند؛ به دلیل آنکه مقدار آزمون معناداری تک تک آنها از عدد ۲ بزرگتر و از عدد ۲- کوچکتر است. برای آزمون معنی‌داری؛ ضرایب مسیر بین متغیرها از خروجی نرم افزار استفاده خواهیم کرد. ضرایب مسیر و نتایج مربوط به معناداری آنها در جدول زیر داده است.

جدول ۲. نتایج حاصل از ارزیابی مدل ساختاری

رتیبه تأثیرگذاری	عدد معنی‌داری (t-value)	ضریب مسیر (β)	مسیر	
			به متغیر	از متغیر
۳	۹.۲۶	۰.۹۶	آسیب شناسی موفقیت و یا	عوامل اجرایی_سازمانی
۱	۹.۲۴	۰.۹۹	شکست سیاست های	عوامل اجرایی_محیط
۴	۸.۹۴	۰.۹۵	اشغال‌زایی دولت در استان	عوامل اجرایی_عملیاتی
۲	۸.۹۷	۰.۹۷	خوزستان	عوامل اجرایی_روانشناسی

همانطور که داده‌های جدول (۲) مشخص است، قدر مطلق تمامی مقادیر T-Value برای آزمون معناداری ضرایب بالاتر از مقدار ۱/۹۶ می‌باشد. در نتیجه تمامی ضرایب بین مسیرها در سطح ۰/۰۵ معنادار است.

دردامه با توجه به خروجی مدل اندازه‌گیری به بیان و بررسی فرضیه‌های پژوهش پرداخته خواهد شد.

بررسی فرضیه‌ها

- فرضیه اول: عوامل اجرایی_سازمانی بر موفقیت و شکست در بنگاه‌های کوچک و متوسط زودبازده در استان خوزستان

طی دوره(۹۱-۸۴) تأثیر معناداری دارد. نتایج خروجی معادلات مدل مفهومی در جدول ۳ نشان داده شده است:

جدول ۳. خروجی تأثیر عوامل سازمانی

عدد معنی‌داری (t-value)	ضریب مسیر (β)	مسیر	
		به متغیر	از متغیر
۹.۲۶	۰.۹۶	آسیب شناسی موفقیت و یا شکست سیاست های	عوامل اجرایی_سازمانی

مطابق با جدول (۳) سطح معنی‌داری تأثیر عوامل سازمانی بر موفقیت و یا شکست سیاست های اشتغال‌زایی دولت در استان خوزستان برابر (۹.۲۶) می‌باشد که بزرگ‌تر از مقدار (۱/۹۶) است و نشان‌دهنده این است که تأثیر عوامل سازمانی بر موفقیت و شکست در سطح اطمینان (۰.۹۵٪) معنی‌دار است. بنابراین فرضیه اول پژوهش پذیرفته می‌شود. همچنین با توجه به ضریب مسیر مابین این دو متغیر (۰.۹۶٪) است. همچنین عوامل سازمانی از لحاظ تأثیرگذاری بر موفقیت و شکست سیاست‌های اشتغال‌زایی دولت در استان خوزستان در رتبه سوم قرار دارد.

- فرضیه دوم: عوامل اجرایی_محیطی بر موفقیت و شکست در بنگاه‌های کوچک و متوسط زودبازده در استان خوزستان

طی دوره ۱۳۹۱-۱۳۸۴ تأثیر معناداری دارد. نتایج خروجی معادلات مدل مفهومی در جدول ۴ نشان داده شده است.

جدول ۴. خروجی تأثیر عوامل محیطی

عدد معنی‌داری (t-value)	ضریب مسیر (β)	مسیر	
		به متغیر	از متغیر

۹.۲۴	آسیب‌شناسی موفقیت و یا شکست سیاست‌های اشتغال‌زایی	عوامل اجرایی_محیطی
	دولت در استان خوزستان	

مطابق با جدول (۴) سطح معنی‌داری تأثیر عوامل محیطی بر موفقیت و شکست سیاست‌های اشتغال‌زایی دولت در استان خوزستان برابر (۹.۲۴) می‌باشد که بزرگتر از مقدار (۱/۹۶) است و نشان‌دهنده این است که تأثیر عوامل محیطی بر موفقیت و شکست در سطح اطمینان (۹۵٪) معنی‌دار است. بنابراین فرضیه دوم پژوهش پذیرفته می‌شود. همچنین با توجه به ضریب مسیر مابین این دو متغیر (۰.۹۹) است، همچنین عوامل محیطی از لحاظ تأثیرگذاری بر موفقیت و شکست سیاست‌های اشتغال‌زایی دولت در استان خوزستان در رتبه اول قرار دارد.

- فرضیه سوم: عوامل اجرایی_عملیاتی بر موفقیت و شکست در بنگاه‌های کوچک و متوسط زودبازده در استان خوزستان طی دوره ۱۳۹۱-۱۳۸۴ تأثیر معناداری دارد. نتایج خروجی معادلات مدل مفهومی در جدول ۵ نشان داده شده است.

جدول ۵. خروجی تأثیر عوامل عملیاتی

مسیر از متغیر	به متغیر	ضریب مسیر (β) (t-value)	عدد معنی‌داری
عوامل اجرایی_عملیاتی	آسیب‌شناسی موفقیت و یا شکست سیاست‌های اشتغال‌زایی دولت در استان خوزستان	۰.۹۵	۸.۹۴

مطابق با جدول (۵) سطح معنی‌داری تأثیر عوامل عملیاتی بر موفقیت و شکست سیاست‌های اشتغال‌زایی دولت در استان خوزستان برابر (۸.۹۴) می‌باشد که بزرگتر از مقدار (۱/۹۶) است و نشان‌دهنده این است که تأثیر عوامل عملیاتی بر موفقیت و شکست در سطح اطمینان (۹۵٪) معنی‌دار است. بنابراین فرضیه دوم پژوهش پذیرفته می‌شود. همچنین با توجه به ضریب مسیر مابین این دو متغیر (۰.۹۵) است، همچنین عوامل عملیاتی از لحاظ تأثیرگذاری بر موفقیت و شکست سیاست‌های اشتغال‌زایی دولت در استان خوزستان در رتبه چهارم قرار دارد.

- فرضیه چهارم: عوامل روانشناختی بر موفقیت و شکست در بنگاه‌های کوچک و متوسط زودبازده در استان خوزستان طی دوره ۱۳۹۱-۱۳۸۴ تأثیر معناداری دارد. نتایج خروجی معادلات مدل مفهومی در جدول ۶ نشان داده شده است.

جدول ۶. خروجی تأثیر عوامل روانشناختی

مسیر از متغیر	به متغیر	ضریب مسیر (β) (t-value)	عدد معنی‌داری
عوامل روانشناختی	آسیب‌شناسی موفقیت و یا شکست سیاست‌های اشتغال‌زایی دولت در استان خوزستان	۰.۹۷	۸.۹۷

مطابق با جدول (۶) سطح معنی‌داری روانشناختی بر موفقیت و شکست سیاست‌های اشتغال‌زایی دولت در استان خوزستان برابر (۸.۹۷) می‌باشد که بزرگتر از مقدار (۱/۹۶) است و نشان‌دهنده این است که تأثیر عوامل روانشناختی بر موفقیت و شکست در سطح اطمینان (۹۵٪) معنی‌دار است. بنابراین فرضیه دوم پژوهش پذیرفته می‌شود. همچنین با توجه به ضریب مسیر مابین این دو متغیر (۰.۹۷) است، همچنین عوامل روانشناختی از لحاظ تأثیرگذاری بر موفقیت و شکست سیاست‌های اشتغال‌زایی دولت در استان خوزستان در رتبه دوم قرار دارد.

نتیجه‌گیری

با توجه به تجزیه و تحلیل داده‌های جمع آوری شده که نتایج آن ارائه شده است، در این بخش به جمع بندی و نتیجه‌گیری از یافته‌های تحقیق پرداخته و پیشنهاداتی ارائه شده است.

فرضیه اول: عوامل سازمانی بر موفقیت و شکست در بنگاه‌های کوچک و متوسط زودبازده در استان خوزستان طی دوره ۱۳۹۱-۱۳۸۴ تأثیر معناداری دارد. سطح معنی‌داری تأثیر عوامل سازمانی بر موفقیت و یا شکست سیاست‌های اشتغال‌زایی دولت در استان خوزستان برابر (۹.۲۶) می‌باشد که بزرگتر از مقدار (۱/۹۶) است و نشان‌دهنده این است که تأثیر عوامل سازمانی بر موفقیت و شکست در سطح اطمینان (۹۵٪) معنی‌دار است. بنابراین فرضیه اول پژوهش پذیرفته می‌شود. همچنین با توجه به ضریب مسیر مابین این دو متغیر (۰.۹۶) است. بنابراین فرضیه نخست با تحقیق تولایی (۱۳۷۸)، مستوفی (۱۳۸۹)، رحمانی (۱۳۹۱)، بیرج (۱۹۸۷)، اسمالبن (۲۰۰۴)، لیونگ (۲۰۱۱) ارتباط معنایی برقرار می‌کند؛ ولی با تحقیقات نبی زاده (۱۳۷۹)، گیلانی‌نیا (۱۳۸۸)، اسمالبن (۲۰۰۴)

و هایاشی (۲۰۰۴) دارای ارتباط نیست؛ همچنین عوامل سازمانی از لحاظ تاثیرگذاری بر موفقیت و شکست سیاست‌های اشتغالزایی دولت در استان خوزستان در رتبه سوم قرار دارد.

فرضیه دوم: عوامل اجرایی_محیطی بر موفقیت و شکست در بنگاه‌های کوچک و متوسط زودبازد در استان خوزستان طی دوره ۱۳۸۴-۱۳۹۱ تأثیر معناداری دارد. سطح معنی‌داری تأثیر عوامل محیطی بر موفقیت و شکست سیاست‌های اشتغالزایی دولت در استان خوزستان برابر (۰.۲۴) می‌باشد که بزرگتر از مقدار (۰.۹۶) است و نشان‌دهنده این است که تأثیر عوامل محیطی بر موفقیت و شکست درسطح اطمینان (۰.۹۵) معنی‌دار است. بنابراین فرضیه دوم پژوهش پذیرفته می‌شود. همچنین با توجه به ضریب مسیر مابین این دو متغیر (۰.۹۹) است. بنابراین فرضیه دوم با تحقیق گیلانی نیا (۱۳۸۹)، مستوفی (۱۳۹۱)، رحمانی (۲۰۰۴)، هایاشی (۲۰۱۱) ارتباط معنایی برقرار می‌کند؛ ولی با تحقیقات نبی‌زاده (۱۳۷۹)، توکلی (۱۳۷۸)، بیرج (۱۹۸۷)، اسمالین (۲۰۰۴) دارای ارتباط نیست؛ علاوه بر این عوامل محیطی از لحاظ تاثیرگذاری بر موفقیت و شکست سیاست‌های اشتغالزایی دولت در استان خوزستان در رتبه اول قرار دارد.

فرضیه سوم: عوامل عملیاتی بر موفقیت و شکست در بنگاه‌های کوچک و متوسط زودبازد در استان خوزستان طی دوره ۱۳۹۱-۱۳۸۴ تأثیر معناداری دارد. سطح معنی‌داری تأثیر عوامل عملیاتی بر موفقیت و شکست سیاست‌های اشتغالزایی دولت در استان خوزستان برابر (۰.۹۴) می‌باشد که بزرگتر از مقدار (۰.۹۶) است و نشان‌دهنده این است که تأثیر عوامل عملیاتی بر موفقیت و شکست درسطح اطمینان (۰.۹۵) معنی‌دار است. بنابراین فرضیه دوم پژوهش پذیرفته می‌شود. همچنین با توجه به ضریب مسیر مسیر مابین این دو متغیر (۰.۹۵) است. بنابراین فرضیه سوم با تحقیق توکلی (۱۳۷۸)، گیلانی نیا (۱۳۸۸)، مستوفی (۱۳۸۹)، رحمانی (۱۳۹۱)، بیرج (۱۹۸۷)، اسمالین (۲۰۰۴)، لیونگ (۲۰۱۱) ارتباط معنایی برقرار می‌کند؛ ولی با تحقیقات نبی‌زاده (۱۳۷۹)، اسمالین (۲۰۰۴) و هایاشی (۲۰۰۴) دارای ارتباط نیست؛ همچنین عوامل عملیاتی از لحاظ تاثیرگذاری بر موفقیت و شکست سیاست‌های اشتغالزایی دولت در استان خوزستان در رتبه چهارم قرار دارد.

فرضیه چهارم: عوامل اجرایی_روانشناختی بر موفقیت و شکست در بنگاه‌های کوچک و متوسط زودبازد در استان خوزستان طی دوره ۱۳۹۱-۱۳۸۴ تأثیر معناداری دارد. سطح معنی‌داری تأثیر عوامل روانشناختی بر موفقیت و شکست سیاست‌های اشتغالزایی دولت در استان خوزستان برابر (۰.۹۷) می‌باشد که بزرگتر از مقدار (۰.۹۶) است و نشان‌دهنده این است که تأثیر عوامل روانشناختی بر موفقیت و شکست درسطح اطمینان (۰.۹۵) معنی‌دار است. بنابراین فرضیه چهارم پژوهش پذیرفته می‌شود. همچنین با توجه به ضریب مسیر مسیر مابین این دو متغیر (۰.۹۷) است. بنابراین فرضیه چهارم با تحقیق نبی‌زاده (۱۳۷۹)، مستوفی (۱۳۸۹)، رحمانی (۱۳۹۱)، هایاشی (۲۰۰۴) و لیونگ (۲۰۱۱) ارتباط معنایی برقرار می‌کند؛ ولی با تحقیقات گیلانی نیا (۱۳۸۸)، توکلی (۱۳۷۸)، بیرج (۱۹۸۷)، اسمالین (۲۰۰۴) دارای ارتباط نیست؛ علاوه بر این عوامل روانشناختی از لحاظ تاثیرگذاری بر موفقیت و شکست سیاست‌های اشتغالزایی دولت در استان خوزستان در رتبه دوم قرار دارد.

منابع

- اعرابی، سید محمود، سعیدی، سرمهد و سهیلی، علی، (۱۳۹۱)، موانع محیطی و ارائه الگوی مناسب جهت استفاده از تجارت الکترونیک در ایران مجله علوم اطلاع رسانی، شماره ۲۱ دوره ۱۸، ۱۱-۲۱.
- آذر، عادل و مومنی، منصور، (۱۳۸۳)، آمار و کاربرد آن در مدیریت، تهران، چاپ دهم، انتشارات سمت.
- حافظ نیا، محمد، (۱۳۸۸)، مقدمه‌ای بر روش تحقیق در علوم انسانی، چاپ شانزدهم، تهران، انتشارات سمت.
- خاکی، غلامرضا، (۱۳۸۷)، روش تحقیق در مدیریت، تهران، چاپ اول، تهران، انتشارات دانشگاه آزاد اسلامی.
- دولت آبادی، فیروز، یعقوب زاده، رحیم، (۱۳۸۸)، گردشگری فرهنگی و راهکارهای مناسب برای ارتقای آن در جمهوری اسلامی ایران، تهران: انتشارات دانشگاه آزاد اسلامی.
- سرمهد، زهره، بازارگان، عباس و حجازی، الهمه، (۱۳۹۵)، روش‌های تحقیق در علوم رفتاری، چاپ هفتم، تهران: انتشارات آگاه.
- کاووسی، سید محمدرضا و سقائی، عباس، (۱۳۹۴)، روش‌های اندازه گیری رضایت، چاپ دوم، تهران: انتشارات سبزان.
- مومنی، منصور و قیومی، علی، (۱۳۹۶)، تحلیل‌های آماری با استفاده از SPSS. چاپ سوم، تهران: انتشارات کتاب نو.
- Baker, J. (2007). Quick Impact Projects: Towards a Whole of Government Approach. Parterson Review 8: 1-21 .

- Birch, D. (1987). Job Creation In America: How Our Smallest Companies Put The Most People to Work. New York. Free Press.
- Brewer , E. Genay, H. Jackson, W and Worthington, W. (1996). Performance and Access to Government Guarantees: The Case of Small Business Investment Companies. Federal Reserve Bank of Chicago in Its Journal Proceedings. p586-611.
- Busom, I. (2004). Department D, Economica Aplicada Universitate Autonoma de Barcelona. Film Strategies In Cooperation and Participation In Programs.
- Churchill, G.A., and Surprenant, C. (192). An Investigation into the Determinants of Customer Satisfaction. *Journal of Marketing Research*, 19 (4): 491-504.
- Crosby, P. (199), Quality is Free: The Art Of Making Quality Certain, New York: New American Library.

